

Els cartaginesos, creient facil l'empresa, per lo poderosos que eren, atacaren (218 anys avans de Jesucrist) als laletans, entaulant-se combats de veritable fiereça; la lluita en els primers dies fou indecisa i sagnanta; els cartaginesos no pogueren abatre la bravura dels laletans, ans al contrari, aquests manats per son capdill Bacchio obligaren als cartaginesos a replegar-se cap a la costa i amparats per sos vaixells, que sempre els guardaven les espatlles, pogueren vorejant el mar arribar fins als Pirineus travesant-los per el pas de Massana on els gals reberen a Aníbal com un verdader amic.

Era tan ferm l'odi que Bacchio tenia als cartaginesos per haver pretés dominar als seus privant-los de la llibertat, que per a poguer fer la guerra en major escala feu aliança amb Cneo Escipió, general romá que'n aquell temps desembarcava amb un éxercit bastant nombrós a les costes de Catalunya (segons Balaguer, a Empuries; segons Puja-des, a Roses).

Els laletans amb son capdill Bacchio prestarem un valió contingent als romans per a combatre la tirania i domini cartaginesos. Bacchio es conduí com un verdader héroe en tots els combats, demostrant unes facultats extraordinaries per a l'art de la guerra.

L'història no fa esment de quina fou sa fi; sols fa constar que'ls habitants de Blanda (Blanes) sentiren tant sa mort, que per a demostrar son dol i admiració, li aixecaren un monument, posanhi una memorable inscripció (1) a fi de perpetuar el recort de sos fets i en agraïment de lo que treballá i lluitá per la república romana, s'amiga i confederada.

JORAC.

(1) Llib. IV, cap. XLII de la crònica de Florian, qui diu haver-la copiat del llibre d'inscripcions de Ciriac Anconità.

"CANIGÓ" A ANGLATERRA

Es un fet ben afalagador que'l nacionalisme catalá va donant-se a coneixer i conquerint simpaties arreu. La revista THE BRITISH & COLONIAL PRINTER & STATIONER, de Londres, quina és un orgue caracteritzat dels impressors i paperers d'Anglaterra i ses colonies, en el seu número de 8 d'Agost últim, any 40 de sa publicació, apart de les felicitacions a nostre Director i dels elogis que dedica a nostra revista, diu lo següent, que traduí literalment: "Cada número consisteix de 32 pàgines en 8º, ben imprés i il·lustrat, i l'objecte declarat de la publicació són els interessos de la província espanyola Catalunya, (de la qual Barcelona n'és la capital) la propagació de noves catalanes, i en resum la popularització de tot lo catalá, incluint les idees d'Autonomia (Home Rule) per a dita província. La revista está impresa en llengua catalana, quina,—filològicament considerada—és un terme mig entre el francés i l'espanyol".

Agraim sincerament al distinguit confrare l'atenció concedida a nostra revista, aixís com les seves felicitacions i elogis.